

From: " 512.e "
Sent: Mon, 22 Jul 2024 10:10:42 +0200
To: " 512.e " < 512.e @minjenv.nl>; " 512.e "
< 512.e @minjenv.nl>
Cc: " 512.e " < 512.e @minjenv.nl>; " 512.e " < 512.e @minjenv.nl>;
"Schoenmaker, Milo" < 512.e @coa.nl>
Subject: RE: DGM/COA uitwerking hoofdlijnenakkoord

Beste 512.e (en 512.e),

Dank voor het gesprek afgelopen donderdag. Zoals beloofd bij deze nog onze reactie per mail op de teksten die we van jullie ontvingen ten behoeve van de totstandkoming van een regeerprogramma.

We zullen in dit bericht geen uitspraken doen over de wenselijkheid van de lijn die het kabinet gaat kiezen, omdat het daarbij gaat om politieke keuzes waar wij ons toe hebben te verhouden. En soms zitten er formuleringen in die niet de onze zouden zijn, maar ook dat is aan de politiek. Eerder hebben we wel onze zorgen kenbaar gemaakt over een aantal van de voorgestelde maatregelen uit het hoofdlijnenakkoord, omdat wij denken dat deze onze opvangtaak lastiger zullen maken, alsmede over de uitvoerbaarheid van een aantal onderdelen uit het hoofdlijnenakkoord. Dat zullen we hier niet herhalen, maar die zorgen zijn er nog steeds.

Hierna onze opmerkingen. Op een aantal punten leidt dit tot suggesties voor aangepaste tekst. En deels nemen we de vrijheid ook een aantal aandachtspunten mee te geven voor het vervolg.

Arbeidsmigratie

Bij het onderdeel over arbeidsmigratie hebben we geen opmerkingen, behalve dat wij blij zijn met de conceptteksten over het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen die al in Nederland zijn en dat als onderdeel daarvan wordt ingezet op het wegnemen van belemmeringen op de arbeidsmarkt voor asielzoekers, gezinsmigranten en statushouders, en dat daarbij tevens de samenhang met het thema integratie is benoemd. We gaan ervan uit dat de uitwerking hiervan een samenspel zal worden van verschillende departementen (in elk geval SZW, JenV en AenM) en we staan uiteraard klaar om daar onze bijdrage in te leveren.

Asielmigratie

In algemene zin zijn we zo vrij een zorgpunt te formuleren over de *volgordelijkheid* van zaken. Op dit moment is de situatie in de asielketen nog allesbehalve stabiel; het akkoord bevat een aantal afspraken die het risico met zich meenemen dat het perspectief op stabiliteit nog verder weg komt te liggen (met name het intrekken van de spreidingswet of het verbieden van voorrang aan statushouders bij huisvesting). Los van ons standpunt daarover, willen we in elk geval meegeven om eerst te investeren in zaken die rust en stabiliteit brengen, zodat er niet meer zo'n groot beroep op noodopvang hoeft te worden gedaan, en pas als dat succesvol is gebleken, te kijken naar zaken als het intrekken van de spreidingswet.

En verder vertrouwen we erop dat bij alle zaken waar wetstrajecten aan verbonden zijn, er nog een gelegenheid komt om met een bijbehorende uitvoeringstoets meer in detail in te gaan op mogelijke gevolgen voor de uitvoering.

Dan een paar specifieke punten:

- **Kansarmen & overlastplegers** – op p.1 staat dat wordt ingezet op een snelle afwijzing van kansarmen aanvragen en aanvragen van overlastplegers. Een lijn die wij kunnen steunen, alleen de vraag is wanneer er sprake is van een overlastpleger; je meldde donderdag dat dit het geval als iemand veroordeeld is, en in dat geval is ook de medewerking en dus extra capaciteit van politie / OM nodig in de keten om deze maatregel mogelijk te maken. NB: in dit verband vroeg je naar het IND Interventieteam en of dat een ketenbreed samengesteld team is. Voor zover onze kennis reikt, is het géén ketenbreed team, maar is het een IND-team dat in Ter Apel opereert, dat een signalerende rol vervult en actief de samenwerking opzoekt met andere spelers, en dat (nog) geen formele of officiële status of opdracht heeft. Maar check het gerust bij de IND, want die kunnen deze vraag vast nog beter beantwoorden. Verder zegt de passage dat deze doelgroep sober wordt opgevangen en is het voor ons vooral relevant wat het kabinet bedoelt met sobere opvang: daar biedt deze tekst (nog) geen duidelijkheid over. Gaat het over de inrichting van de opvang of begeleiding, de verstrekkingen of de beweegmogelijkheden en wat als het versoberen van één of meerdere van deze zaken juist geld kost; hoe staat het kabinet daarin?

Tot slot wordt gesproken over een lik-op-stuk aanpak voor overlastplegers en overplaatsing naar een vrijheidsbeperkende locatie, afhankelijk van de zwaarte van de overlast naar de HTL of een PBL. Daarbij is het voor ons van belang dat duidelijk is waar de scheidslijn komt te liggen en hoe het zich verhoudt tot de verkorte procedure.

- **Invoering tweestatusstelsel:** op p.2 wordt gesproken over een snelle invoering van het tweestatusstelsel. In ambtelijk overleg heeft het COA reeds aangegeven dat een eerste inschatting is dat een dergelijk systeem de druk op de opvang zeer waarschijnlijk niet gaat verminderen en eerder nog zou kunnen verzwaren: immers, het aantal nareizigers neemt weliswaar af, maar we voorzien ook langere behandelzeiten bij de IND en meer bezwaarprocedures van asielzoekers (en dus een langere verblijfstijd van bewoners bij het COA). En waarschijnlijk ook een stagnatie in de uitstroom van vergunninghouders met een B-status naar gemeenten, gezien de huidige krapte op de woningmarkt. Per saldo is onze eerste inschatting dat het juist zou kunnen leiden tot een toename van de druk op het opvangsysteem. We begrijpen dat dit verder niets afdoet aan de politieke wens om dit systeem in te voeren, maar in elk geval pleiten we ervoor om in het najaar, als het wetsvoorstel er ligt, voldoende tijd te geven aan alle betrokken uitvoeringsorganisaties voor een gedegen uitvoeringstoets, incl. een raming van de kosten voor de uitvoering om dit mogelijk te gaan maken. Verder kunnen wij niet helemaal overzien hoe een wijziging van het stelsel door invoering van een tweestatusstelsel zich verhoudt tot de wijzigingen die nog doorgevoerd moeten gaan worden in het stelsel vanwege het Europese Migratiepact: en of het juist wel of niet handig is om dat los van elkaar te zien.
- **Afschaffing asielvergunning onbepaalde tijd:** wij gaan ervan uit dat deze afspraak NIET impliceert dat degenen van wie de vergunning afloopt, zich weer opnieuw in Ter Apel moeten gaan melden en opnieuw het asielsysteem in komen, want in dat geval neemt de druk op de keten er juist door toe. Ervan uitgaande dat de IND een soort herbeoordeling moet gaan doen na afloop, is het wel goed te bezien wat dit betekent voor de workload van de IND en daarmee voor de algehele doorlooptijden in de behandeling van asielaanvragen, en eventuele keteneffecten daarvan.
- **Grote locaties:** er staat een tekst in over de noodzaak van grote locaties (zonder afbreuk te doen aan het belang van kleinschalige opvang). Als nuance geven wij hierbij graag bij mee, dat dit alleen kan met medewerking en toestemming van de betrokken gemeenten en dat tot op heden is gebleken dat dit zeker bij nieuwe locaties geen sinecure is en zelfs als het al lukt, dat de doorlooptijd daarvan lang is. Het is daarom van belang voor de minister om realistisch te zijn in de verwachtingen over wat dit oplevert aan grote locaties en hoe snel.
Verder staat in diezelfde passage ^{5.1.2.i} Wij adviseren om deze formulering te wijzigen; we veronderstellen dat het gaat om dure noodopvanglocaties (immers: kleinschalige opvang kan relatief gezien ook erg duur zijn). Bovendien is het onverstandig dure locaties af te stoten, zolang er nog geen alternatief is en de plekken nog hard nodig zijn. Onze tekstsuggestie: *'Dure noodopvanglocaties worden zo snel als mogelijk afgestoten en waar nodig vervangen door reguliere plekken.'*
- **Doorstroomlocaties:** op p.2 staat ^{5.1.2.i} Wij adviseren om deze tekst te herzien. De tekst wekt nu namelijk de indruk alsof doorstroomlocaties een alternatief zijn voor huisvesting en dus ook voor een langer verblijf. Wij veronderstellen dat doorstroomlocaties nog steeds bedoeld zijn als tijdelijke oplossing, en huisvesting in een gemeente het einddoel blijft. Tegen de achtergrond daarvan stellen we een aangepaste tekst voor: *'Als tijdelijke oplossing vanwege het schaarse aanbod van sociale huurwoningen, gaan statushouders naar doorstroomlocaties waar ze gezamenlijk wonen en zo snel mogelijk productief worden op de arbeidsmarkt door een zo gericht mogelijke match van vraag en aanbod van arbeid.'* Dit impliceert overigens – zoals we in het gesprek al vaststelden – dat je ook opnieuw naar het bestaande systeem van koppelen moet gaan kijken, en dat werkgevers een belangrijkere partij worden bij de plaatsing van statushouders, immers: zij hebben het beste zicht op de vraag naar arbeid.
En daarnaast, maar dat is meer voor de bewindspersoon die over wonen gaat: het zou ook nog een optie zijn om toe te voegen dat het kabinet mogelijk wil maken dat de bestaande woningvoorraad beter benut gaat worden (met zaken als woningsplitsen etc), zodat er ook aan de huisvestingskant meer mogelijkheden ontstaan.
- **Financiële consequenties:** in het hoofdlijnenakkoord zit ook een taakstelling vanaf 2027. In de conceptteksten die we lazen, staat nog niks over hoe dit in te boeken, en evenmin hoe dit zich verhoudt tot diverse ambities uit datzelfde hoofdlijnenakkoord die gegarandeerd geld gaan kosten, zoals de intensivering van de inzet op internationaal niveau gericht op partnerschappen met andere landen. Uiteraard zijn we heel benieuwd naar de vertaalslag op dit punt.

Tot slot een detail: op de eerste pagina wordt een aantal partijen genoemd dankzij wiens onvermoeide inzet het nog steeds lukt om iedereen opvang te bieden: de uitvoeringsorganisaties zelf ontbreken in deze opsomming. Misschien was het te vanzelfsprekend, maar als het een omissie is, dan zou dit nog toegevoegd kunnen worden.

Tot zover onze reactie. Uiteraard alle bereidheid om nog zaken toe te lichten, mocht dat nodig zijn, of mee te lezen op een aangepaste versie.

Met vriendelijke groet,
Milo

Van: [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 17 juli 2024 16:29

Aan: Schoenmaker, Milo <[redacted]> @coa.nl>; [redacted] <[redacted]> @coa.nl>

CC: [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: DGM/COA uitwerking hoofdlijnenakkoord

Beste Milo, [redacted]

In de bijlage treffen jullie de eerste conceptteksten voor de invulling van het hoofdstuk 'Grip op asiel en migratie' van het regeerprogramma, ter bespreking morgen om 10.00 uur. We geven graag een toelichting en hierbij gelijk het beroep op jullie om kritisch mee te lezen. Jullie feedback is erg welkom. Voor nu het verzoek deze stukken vertrouwelijk te houden en niet verder te verspreiden. In deze fase houden we de afstemming bij voorkeur gericht en in kleine kring.

Tot morgen!

[redacted]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 15 juli 2024 12:03

Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted] @coa.nl; [redacted] @coa.nl'

Onderwerp: DGM/COA uitwerking hoofdlijnenakkoord

Tijd: donderdag 18 juli 2024 10:00-10:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Webex

Goedemiddag,

Op verzoek [redacted] en in overleg met [redacted] (COA) is er een DGM/COA uitwerking hoofdlijnenakkoord ingepland voor donderdag 18 juli om 10:00 uur (via Webex).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted] ([redacted])

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.00 tot 17.30 uur.

Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directoraat-Generaal Migratie | Directorate-General for Migration
Directie Migratiebeleid | Immigration Policy Department
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Kamer N24.303 secretariaat
Postbus 20301 | P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag | The Netherlands

M [redacted]
[redacted] @minjenv.nl
[Ministerie van Justitie en Veiligheid | Rijksoverheid.nl](#)

Bij een bezoek aan ons ministerie dient u in bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

-- De volgende tekst niet verwijderen of wijzigen. --

Wanneer het tijd is, kunt u hier deelnemen aan uw Rijksvideo Vergadering.

Deelnemen aan Rijksvideo Vergadering

Meer manieren om deel te nemen:

Deelnemen via de veraderinaskoppeling

5.1.2.e

Deelnemen via vergaderingsnummer

Vergaderingsnummer (toegangscodes): 5.1.2.e

Wachtwoord voor vergadering: 5.1.2.e op telefoons)

Tik om deel te nemen vanaf een mobiel apparaat (alleen deelnemers)

5.1.2.e

Netherlands Toll

United States Toll

Enkele mobiele apparaten vragen deelnemers mogelijk om een numeriek vergaderingswachtwoord in te voeren.

Deelnemen via telefoon

5.1.2.e

Netherlands Toll

United States Toll

[Algemene inbelnummers](#)

Deelnemen via een videosysteem of -toepassing

Kies 5.1.2.e @rijksvideo.webex.com

U kunt ook 5.1.2.e kiezen en uw vergaderingsnummer invoeren.

Als u een host bent, [klik dan hier](#) om hostgegevens weer te geven.

Hulp nodig? Ga naar <https://help.webex.com>

Klik [hier](#) voor informatie over uw privacy .

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

From: "512.e"
Sent: Wed, 14 Aug 2024 20:21:36 +0200
To: "512.e" <512.e@minjenv.nl>; "512.e" <512.e@minjenv.nl">
<512.e@minjenv.nl>
Cc: "Schoenmaker, Milo" <512.e@coa.nl>; "Kapteijns, Joeri" <512.e@coa.nl>;
"Bastiaans, Anita" <512.e@coa.nl>; "512.e" <512.e@coa.nl>; "512.e"
<512.e@coa.nl>; "512.e" <512.e@coa.nl>; "512.e" <512.e@coa.nl>
Subject: RE: Kleine board - RP concepthoofdstuk asiel en migratie van MA&M

Beste 512.e & 512.e

Veel dank dat we nog in de gelegenheid worden gesteld om mee te lezen op de nieuwe concepttekst voor het hoofdstuk asiel & migratie in het regeerprogramma. We realiseren ons dat het een politieke tekst is en dat het niet aan ons is om een oordeel te vellen over de inhoud. Dus we beperken ons voornamelijk tot een aantal punten die betrekking hebben op de (mogelijke) impact voor ons als uitvoeringsorganisatie cq. de uitvoerbaarheid. Sommige van die punten hebben we eerder ook meegegeven.

Intro / beeldvorming & feiten

De tekst in de intro kan de indruk wekken alsof de druk op de woningmarkt, in de zorgsector en het onderwijs uitsluitend veroorzaakt wordt door asielzoekers / migranten, en dat is uiteraard niet zo: zelfs als er geen enkele asielzoeker meer zou komen is er nog steeds een probleem op de woningmarkt, in de zorgsector en in het onderwijs. Bovendien staat de aandacht die asiel krijgt in het stuk (de meeste pagina's) ook niet in verhouding tot de mate waarin de verschillende soorten migratie bijdragen aan het aantal nieuwkomers in ons land. Ook lijkt het alsof asiel en migratie één op één verbonden zijn met de veiligheid in ons land. Dat is niet zo. Het is slechts een kleine groep asielzoekers die zich niet weet te gedragen. Dus de suggestie is om deze tekst nog eens kritisch te bezien en waar nodig nuance aan te brengen, zodat feiten en beeldvorming zo dicht mogelijk bij elkaar liggen.

Volgordelijkheid maatregelen

Onze zorg blijft dat een aantal maatregelen de huidige druk op het opvangsysteem niet direct oplossen of zelfs nog vergroten, zoals het intrekken van de spreidingswet of het verbieden van de voorrangregeling i.r.t. huisvesting. We herhalen daarom ons punt over de volgordelijkheid van maatregelen: tref dit soort maatregelen - als ze al getroffen moeten worden - niet al voordat de bestaande druk op het opvangsysteem substantieel is verminderd en er meer stabiliteit is ontstaan.

Opschorten behandeling asielaanvragen

De vraag is of met de maatregel tot het opschorten van de behandeling van asielaanvragen ook de druk op het opvangsysteem vermindert. Immers, het feit dat een aanvraag niet in behandeling wordt genomen voor een bepaalde tijd, betekent – denken wij - niet dat ook het recht op opvang vervalt. In dat geval blijft de druk op het opvangsysteem even groot, of zelfs groter, als ook doorlooptijden oplopen en de uitstroom (door het vervallen van de voorrangregeling) gaat stagneren. En sterker nog: voor kansarmen wordt Nederland met een dergelijke maatregel mogelijk juist aantrekkelijker, want dan zijn ze wat langer 'onder de pannen'.

Tweestatusstelsel

Ook hiervoor is het maar de vraag of dit de druk op het opvangsysteem gaat verminderen en hebben wij onze zorgen daarover. Het aantal nareizigers zal wellicht dalen, uitgaande van een versmalling van de mogelijkheden hiervoor, maar doorlooptijden gaan mogelijk juist oplopen en de inschatting is voornamelijk dat de druk op de opvang hierdoor eerder toe- dan afneemt, per saldo.

Beperken en versoberen opvang

Bij een aantal maatregelen is de consequentie voor de uitvoering nog niet goed in te schatten, omdat nog onduidelijk is hoe maatregelen invulling gaan krijgen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de tekst over het beperken en versoberen van de opvang. Verder herhalen wij graag dat het beperken en versoberen van opvang ook juist als risico met zich meebrengt dat de veiligheid en leefbaarheid op locaties juist verslechtert, hetgeen haaks staat op de ambitie om overlast op en rond locaties aan te pakken. Dit vraagt dan vaak juist om extra investeringen, met name in personeel, zoals we ook zien bij de HTL en de (voorlopers van de) PBL.

Ervaringen met grote locaties en versoerde opvang

Eerder hebben wij al meegegeven dat het van belang is om realistisch te blijven in de verwachtingen over de haalbaarheid van het realiseren van grote locaties en versoerde opvang: dit is afhankelijk van de medewerking van en het draagvlak in de betrokken gemeente(n). De afgelopen jaren is gebleken dat dit allesbehalve een sinecure is.

Participatie / integratie

Het moge duidelijk zijn dat we (nog steeds) blij zijn met de conceptteksten die er liggen op het thema participatie / integratie, met name het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen die al in Nederland zijn, waaronder asielzoekers.

Tot slot

Tot slot herhalen we graag nog de boodschap dat we veronderstellen dat bij de nadere uitwerking, al dan niet in wetsvoorstellen, we vanuit de uitvoering nog in de gelegenheid worden gesteld om een uitvoeringstoets uit te voeren, met voldoende reactietijd.

Tot zover onze reactie. Als hier nog vragen of opmerkingen over zijn, aarzel dan niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Joeri Kapteijns

Van: [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl

Verzonden: dinsdag 13 augustus 2024 18:10

Aan: Schoenmaker, Milo <[redacted]> @coa.nl; [redacted] <[redacted]> @ind.nl; [redacted] @dtv.minvenj.nl; [redacted]

[redacted] <[redacted]> @minjenv.nl; [redacted] <[redacted]> @dtv.minvenj.nl;

[redacted] <[redacted]> @ind.nl

CC: [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl; [redacted] <[redacted]> @coa.nl; [redacted]

<[redacted]> @coa.nl; [redacted] <[redacted]> @ind.nl; [redacted] <[redacted]> @ind.nl;

[redacted] <[redacted]> @minjenv.nl; [redacted] <[redacted]> @coa.nl; [redacted]

[redacted]; [redacted] @dtv.minvenj.nl; [redacted] <[redacted]> @minjenv.nl;

[redacted] <[redacted]> @coa.nl; [redacted]

<[redacted]> @ind.nl; [redacted] <[redacted]> @ind.nl; [redacted]

<[redacted]> @coa.nl

Onderwerp: Kleine board - RP concepthoofdstuk asiel en migratie van MA&M

Beste leden van de kleine board, [redacted] en [redacted]

Bijgevoegd concepthoofdstuk 2 asiel en migratie voor het regeerprogramma van de minister van Asiel en Migratie. Dit stuk wordt op woensdag 14 augustus besproken in de ACMS. Eventuele feedback in concrete tekstsuggesties ontvangen we graag uiterlijk woensdag 14 augustus einde dag.

Gelieve deze concepttekst niet verder te verspreiden dan strikt noodzakelijk.

Bij vragen, weet mij of [redacted] te vinden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

.....
[redacted]

Ministerie van Asiel en Migratie | Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 117 | 2501 CC | Den Haag

.....
T [redacted]

[redacted] @minjenv.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security